

МЕТОДИКА СТВОРЕННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ БІБЛІОТЕКИ

(тези: з досвіду роботи із створення електронної колекції наукового журналу)

Дудченко Сергій Вікторович,

*Центр Інформаційних технологій Міжвузівського центру «Крим», м. Сімферополь,
sergei_dudchenko@mail.ru, факс 8(0652) 23-23-10*

Анотація

У доповіді на прикладі формування електронної колекції наукового журналу «Культура народів причорномор'я» розглядаються основні питання створення електронних документів для електронних бібліотек. Приводиться опис методики створення електронної копії друкарського документа на основі оригінал-макету друкарського видання.

Ключові слова

електронна версія, електронний каталог, аналітичний опис, електронний документ

Науковий журнал «Культура народів причорномор'я» є одним з провідних спеціалізованих ВАКовських журналів, видаваних Таврійським національним університетом ім. В.І. Вернадського, Журнал зареєстрований Вищою атестаційною комісією України (географічні і філософські науки – перелік №1 від 9.06.1999 г.; історичні, філологічні і мистецтвознавчі науки – перелік №2 від 8.09. 1999 г.; економічні науки – перелік № 5 від 10.05.2000 р.)

Електронна версія журналу наукового журналу «Культура народів причорномор'я» почала створюватися в другій половині 2002 року співробітниками «Відділу автоматизації бібліотечних процесів» Наукової бібліотеки Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського [1].

Спочатку був створений повний опис журналу, потім за сприяння редакції журналу були зібрані електронні оригінал-макети всіх (на той момент №№1-35) номерів журналу, які були розбиті на окремі статті, і ці повнотекстові документи були приєднані до аналітичних описів.

Результати виконаної роботи були оброблені, узагальнені і описані в першому спеціалізованому бібліотечний випуску даного журналу [2].

Це перша реалізація електронної бібліотеки журнальної статі, яка завершилася створенням компакт-диска, створеного на основі бібліотечної системи «ІРБІС» [3, 4].

У 2004 році при Міжвузівському центрі «Крим» (один із співзасновників журналу «Культура народів причорномор'я») був створений Центр інформаційних технологій де, по суті, і почалася розробка методики створення електронної версії журналу. У її основу було встановлено відповідність електронного варіанту журналу друкарському номеру [5, 6].

При розробці методики було ухвалене рішення: журнал повинен існувати і в паперовому, і в електронному вигляді. Для цього було сформульовано поняття «електронна копія друкарського документа», яке дозволило використовувати електронний документ як першоджерело [7].

У основу методики були закладені наступні вимоги і процеси:

1. Електронний документ повинен бути повною копією друкарського документа.
2. Електронна копія друкарського документа повинна створюватися з оригінал-макету друкарського видання і може представлятися в будь-якому з «стійких» форматів, але з можливістю роботи з текстовою частиною документа.
3. Електронна копія повинна бути оснащена пошуковою системою (залежно від виду видання, починаючи від простого пошуку за змістом і закінчуючи складним пошуком по будь-якому слову з тексту документа).

4. Електронна копія повинна мати бібліографічний опис документа в MARC-совместимых форматах.
5. Електронна версія повинна бути доповнена відомостями з супутньою інформацією (відомості про автора, список додаткових джерел з даної тематики: бібліографія робіт автора, аудіовізуальна інформація).
6. На основі становлячих компонентів електронного документа розробляється титульний інтерфейс електронної версії документа.
7. Створений електронний документ записується на компакт-диск типу «візитка» і додається до друкарського оригіналу як електронна копія на іншому носії. У разі видання електронної і друкарської версії в одному видавництві реєстрації електронної версії не вимагається. Самостійне видання електронної версії вимагає реєстрації.
8. Електронний документ повинен розташовуватися в Інтернеті на офіційному сайті національної державної організації.

Загальний висновок

При дотриманні даних технологічних вимог до створення електронних документів рівень представлення інформації на електронних носіях переходить на рівень першоджерела, що дозволяє вирішувати проблему якості наукової інформації, що надається на електронних носіях.

Крім того, дана технологія дозволяє формувати електронні колекції і електронні бібліотеки будь-якого об'єму з урахуванням всіх нормативно-правових вимог прийнятих в Україні.

Список использованных источников

1. Ядрова Г.В. Этапы формирования электронной коллекции научного журнала / Г.В. Ядрова // Библиотечное дело – 2005: деятельность библиотек и развитие информационной культуры общества: Материалы десятой международной научной конференции, Москва, 20 – 22 апреля 2005 г. – М., 2005. – С. 242 –244
2. Полный текст I специализированного библиотечного выпуска [Электронный ресурс]. – Режим доступа: URL: <http://www.nbuv.gov.ua /Articles/KultNar/40> (проверено 10.9.2007 г.)
3. Ядрова Г.В. Опрос удаленного пользователя, как инструмент изучения и оценки электронных ресурсов вузовской библиотеки / Г.В. Ядрова // Научные и технические библиотеки. – М., 2004. – №10. – С. 28–35. – Библиогр. в конце ст.: 4 назв.
4. Ядрова Г.В. Некоторые вопросы автоматизации научных библиотек / Г.В. Ядрова // Научные и технические библиотеки. – М., 2004. – №12. – С. 32–36
5. Дудченко С.В. Электронный документ / С.В. Дудченко // Культура народов Причерноморья. – Симферополь: Межвузовский центр «Крым». – 2004. – N55. – Т.2. – С. 59–63. – Библиогр.: 16 назв.
6. Дудченко С.В. Электронная копия / С.В. Дудченко // Культура народов Причерноморья – Симферополь: Межвузовский центр «Крым». – 2005. – №60. – Т.1. – С. 26–30. – Библиогр.: 4 назв.
7. Дудченко С.В. Электронный документ как полнотекстовый, справочный и библиографический первоисточник /С.В.Дудченко// Культура народов Причерноморья. – Симферополь: Межвузовский центр 'Крым'. - 2004. – N50, Т.3. - С. 59-64. – Библиогр. в конце ст.: 4 назв.